

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.005.03.2018
P/18/80

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/80 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w latach 2015 – 2018.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Krzysztof Matyjasiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/58/2018 z dnia 23.03.2018 r. (dowód: akta kontroli, tom 1 str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Stowarzyszenie „Między Wisłą a Kampinosem” w Czosnowie
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Białecki – Prezes Zarządu (dowód: akta kontroli, tom 1 str. 36)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Stowarzyszenia w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W kontrolowanym okresie LGD zapewniło właściwe warunki do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju (dalej LSR) poprzez wywiązanie się z warunków określonych w umowie ramowej. Stowarzyszenie m.in. zorganizowało i wyposażyło biuro, zatrudniło wykwalifikowanych pracowników w wymiarze etatowym odpowiadającym liczbie mieszkańców zameldowanych na terenie objętym LSR. Założono i prowadzono stronę internetową LGD, na której publikowano aktualne dane dotyczące m.in. prowadzonych naborów wniosków o udzielenie pomocy, dostępnych środków przeznaczonych na wsparcie, procedur składania projektów oraz ich oceny. Zapewniono swobodny dostęp do członkostwa w strukturach Stowarzyszenia podmiotom z obszaru działania LGD. Stowarzyszenie prowadziło również aktywizację lokalnej społeczności i udzielało nieodpłatnego doradztwa potencjalnym beneficjentom.

Gromadzone w LGD zbiory danych osobowych były przechowywane i przetwarzane zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych. Do zakończenia kontroli NIK wdrożono politykę bezpieczeństwa zgodnie z rozporządzeniem RODO².

W skontrolowanych przez NIK naborach zapewniono spójność z LSR przy przyjmowaniu wniosków i dokonywaniu wyboru operacji; przyjęte w LGD kryteria wyboru operacji odpowiadały postanowieniom strategii, tj. były obiektywne i pozwalały uniknąć konfliktu interesów, gwarantując zachowanie parytetu.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz.U.UE.L.2016.119.1.

Zaawansowanie wybranych do dofinansowania projektów, nie zagrażało realizacji LSR w ramach inicjatywy LEADER.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie do realizacji inicjatywy LEADER w ramach PROW 2014 – 2020

Opis stanu faktycznego

1.1 Stowarzyszenie „Między Wisłą a Kampinosem” zostało utworzone 10 października 2008 r.³. Ideą powstania Stowarzyszenia była realizacja wspólnych celów lokalnych społeczności takich jak rozwój infrastruktury, wzrost zaangażowania obywateli w życie lokalnych społeczności oraz jak najlepsze wykorzystanie potencjału historycznego, przyrodniczego i turystycznego związanego z bliskością Kampinoskiego Parku Narodowego. Pierwszym etapem realizacji w/w zamierzeń było opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), którą w wersji ostatecznej (po wieloletnich konsultacjach) objęto dziewięć gmin tj. Błonie, Czosnów, Izabelin, Kampinos, Leoncin, Leszno, Łomianki, Stare Babice i Ożarów Mazowiecki o łącznej powierzchni 82 022 ha i liczbie mieszkańców 126 186. Powyższa Strategia, przyjęta Uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków⁴ Stowarzyszenia „Między Wisłą a Kampinosem” z dnia 29 grudnia 2015 r., stała się podstawą do przystąpienia Stowarzyszenia do konkursu ogłoszonego w IV kwartale 2015 przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na wybór Lokalnej Grupy Działania⁵ do realizacji LSR, współfinansowanej ze środków Unii Europejskiej w ramach działania "Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER" Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020⁶.

Stowarzyszenie w dniu 31 grudnia 2015 r., w ramach konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa Mazowieckiego⁷, złożyło do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego⁸ wniosek o wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Komisja dokonująca oceny postanowiła⁹ o wyborze LRS i przyznała na jej realizację 3 150,0 tys. euro, (w tym 2 004,3 tys. euro ze środków EFRROW), co przy kursie 4 zł/euro stanowiło odpowiednio 12 600,0 tys. zł. Na wsparcie na wdrażanie projektów współpracy do 2018 r. przewidziano w ramach PROW kwotę 63 000,00 euro, co przy kursie 4 zł/euro stanowiło kwotę 252,0 tys. zł ze środków EFRROW¹⁰. Wysokość środków finansowych na wsparcie funkcjonowania LGD ustalono na 596,3 tys. euro, co przy kursie 4 zł/euro stanowiło 2 385,0 tys. zł.

Głównymi celami przyjętej do realizacji LSR było:

- a) tworzenie potencjału dla rozwoju lokalnej gospodarki i tworzenie miejsc pracy;
- b) rozwój lokalnych inicjatyw, jako element zrównoważonego rozwoju obszaru LSR;
- c) wspieranie włączenia społecznego i aktywizacja mieszkańców obszaru LSR.

Samorząd Województwa Mazowieckiego w dniu 17 maja 2016 r. zawarł ze Stowarzyszeniem umowę¹¹ o warunkach i sposobie realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność. Do dnia rozpoczęcia czynności

³ Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy (XIV Wydział Gospodarczy KRS) z dnia 9 października 2008 r. zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej po numerem 0000315116

⁴ Zwane dalej „WSC”

⁵ Zwanej dalej „LGD”

⁶ Zwanego dalej „PROW”

⁷ Dalej zwany ZWM.

⁸ Dalej zwany UMWM

⁹ Uchwała nr 2 z dnia 11 kwietnia 2016 r.

¹⁰ Europejski Fundusz Rozwoju Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

¹¹ Nr 00028-6933UM0710016/16, obowiązującą do 31 marca 2023 r., dalej: umowa ramowa.

kontrolnych NIK, strony zawarły do niej pięć aneksów¹². Dokonane aneksami zmiany umowy ramowej nie obejmowały: zmiany celów ogólnych i obszaru objętego LSR; niedotrzymania zobowiązań określonych w umowie oraz zmniejszenia na wniosek LGD środków zaplanowanych do finansowania realizacji LSR czy też zmniejszenia liczby punktów otrzymanych przez LGD w poszczególnych kryteriach w ramach oceny LSR.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 4-23, 139-182, 239-320, tom 2 str. 496)

1.2 Biuro Stowarzyszenia zostało otwarte z dniem jego zawiązania tj. w październiku 2008 r. Z chwilą podpisania umowy ramowej dotyczącej realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju w ramach programów PROW ze środków funduszy EFRROW tj. z dniem 17 maja 2016 r. Biuro przekształciło się w Biuro Lokalnej Grupy Działania „Między Wisłą a Kampinosem”. Biuro LGD funkcjonuje w pomieszczeniach budynku Urzędu Gminy Czosnów¹³. Wyposażone jest w użyte przez gminę meble biurowe (biurka, metalowe szafy do przechowywania dokumentacji, krzesła itp.), sprzęt komputerowy z dostępem do sieci Internet, oraz w telefon z dostępem do sieci telekomunikacyjnej. Na mocy zawartych umów LGD ponosi częściowe opłaty za ww. media. Obsługę finansowo – księgową LGD prowadzi pracownik Biura.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 427-510, tom 2, str. 496)

1.3 Zgodnie z uchwalonymi przez Zarząd Stowarzyszenia w badanym okresie Regulaminami Pracy Biura oraz podpisanymi przez pracowników Biura „Informacjami dla pracownika o warunkach zatrudnienia” za okres lipiec 2016 – kwiecień 2018 r., Dyrektorzy Biura oraz pracownicy merytoryczni byli zatrudniani na pełnych etatach od poniedziałku do piątku w wyznaczonym czasie pracy tj. od godz. 8,00 do godziny 16,00¹⁴. Ogłoszenie o czasie pracy Biura znajdowało się na tablicy ogłoszeń. W sytuacjach szczególnych możliwe jest umówienie się z dogodnym dla beneficjenta czasie poza godzinami pracy Biura.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 37-93, 511-542, 605-610, tom 2 str. 478-496)

1.4 Średni, łączny stan zatrudnienia w Biurze LGD odpowiadał wymogom §12 ust. 1, pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020¹⁵ i wynosił 4 etatowych pracowników. Pracownicy byli opłacani z otrzymanego przez LGD wyprzedzającego dofinansowania¹⁶; z Urzędu Pracy i ze środków statutowych Stowarzyszenia. Wszyscy zatrudniani w Biurze LGD pracownicy spełniali wymogi zawarte w załączniku Nr 6 do umowy ramowej „opis stanowisk pracy” w zakresie wymaganego wykształcenia i doświadczenia zawodowego (§ 5 ust.1, pkt.15

¹² Aneksami Nr 1 z dnia 16 sierpnia 2016 r. wprowadzono do umowy ramowej zmiany wskazane w ww. piśmie UM z dnia 15 kwietnia 2016 r. dotyczące: uzupełnienia treści LSR wraz z załącznikami, ustalenia kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany tych kryteriów, oraz ustalenia nowego harmonogramu naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji w ramach LSR. Aneksami Nr 2 z dnia 14 listopada 2016 r. w związku ze zmianą przepisów prawa dokonano zmian LSR wraz z załącznikami w zakresie: dokumentów regulujących funkcjonowanie LGD (uzupełnienie składu Rady Stowarzyszenia), zmiany celów i wskaźników przedsięwzięć 1.1.1 (w związku ze zmianą wysokości wsparcia) w zakresie poddziałania 1.1.2 (poprawka redakcyjna), oraz dokonano zmian w budżecie LSR. Aneksami Nr 3 z dnia 8 czerwca 2017 r. na wniosek Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokonano zmian umowy ramowej w zakresie: zobowiązań LGD, oraz zobowiązań Zarządu Województwa. Aneksami Nr 4 z dnia 7 sierpnia 2017 r. na wniosek LGD dokonano zmian: LSR wraz z załącznikami, (w tym kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów); harmonogramu naborów wniosków (w związku z niewykorzystaniem środków w I półroczu 2017 r.), oraz zmiany procedury wyboru i oceny operacji w ramach LSR (zmiana przepisów prawa). Aneksami Nr 5 z dnia 18 maja 2017 r. na wniosek LGD dokonano zmiany LSR wraz z załącznikami; harmonogramu naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji w ramach LSR oraz Kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów.

¹³ Umowa użyczenia Nr 2/2012 z dnia 2 listopada 2012 r., umowa najmu z 2 stycznia 2017 r.

¹⁴ W LGD prowadzona jest 8 godzinna ewidencja czasu prowadzona w formie listy obecności – nie ma więc możliwości potwierdzenia obecności pracownika w Biurze w każdej godzinie pracy.

¹⁵ Dz. U. poz. 1822, dalej: rozporządzenie w sprawie wsparcia na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji.

¹⁶ Zaliczka na koszty bieżące Biura LGD otrzymana od ZWM w ramach § 4 umowy z dnia 22 lipca 2016 r. o przyznanie pomocy na wsparcie funkcjonowania LGD w ramach poddziałania 19.4 PROW 2014-2020 wraz z aneksami

umowy)¹⁷. Zgodnie z planem szkoleń, zarówno pracownicy, jak i kadra zarządzająca LGD uczestniczyli w corocznych szkoleniach (w tym organizowanych przez UM) w zakresie procedur związanych z realizacją umowy ramowej¹⁸.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 513-542, tom 2 str. 478-496)

1.5 Pracownicy biura bezpłatnie świadczyli doradztwo w zakresie przygotowywania wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność na operacje realizujące cele LSR (§ 5 ust. 1 pkt 5 umowy ramowej)¹⁹. Pracownicy biura złożyli oświadczenie, że w okresie zatrudnienia nie będą świadczyć odpłatnego doradztwa w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność na operacje realizujące cele LSR.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str.543-575, tom 2 str. 496)

1.6 Zasady świadczonego przez LGD doradztwa zostały określone § 5 ust 1, pkt.6 umowy ramowej oraz w załączniku Nr 3 do uchwały Nr Z/48/16 Zarządu Stowarzyszenia z dnia 29.11.2016 r. w sprawie Regulaminu pracy Biura, w którym zamieszczono wzór ewidencji oraz karty doradztwa. W ww. dokumentach na bieżąco (chronologicznie) wyszczególniano: nazwę i dane kontaktowe beneficjenta, miejsce i data udzielenia doradztwa; nazwa programu; przedmiot doradztwa; numer naboru; numer umowy; podpis beneficjenta i podpis doradcy.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 37-80, 543-575, tom 2 str. 496)

1.7 Z przeprowadzanych analiz skuteczności doradztwa pracownicy LGD sporządzali po każdym naborze: „Zestawienia zbiorcze ankiet badających jakość udzielanego doradztwa” za 2016, 2017 i I kwartał 2018 r. (opinii pozytywnych było odpowiednio: 98,0%; 96,9% i 100%)²⁰ i zestawienia „Badań jakości doradztwa po poszczególnych naborach”. Zgodnie z w/w zestawieniami do 31 marca 2018 r. ogłoszono i przeprowadzono 13 naborów wniosków o udzielenie pomocy²¹. Z doradztwa pracowników LGD skorzystały 123 osoby/podmioty, z których 37 złożyło wnioski o udzielenie pomocy (30,1%), z czego 27 wniosków (73,9 %) zostało wybranych i przyjętych do finansowania. Ostatecznie, umowy o przyznanie pomocy zawarto z 12 beneficjentami, którzy skorzystali z doradztwa LGD (44,4 %).

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 576-610, tom 2 str. 496)

1.8 Stowarzyszenie, zgodnie z § 5 ust.1 pkt 24 umowy ramowej opracowało i składało do ZW w terminie do 30 listopada roku poprzedzającego, harmonogramy realizacji planu komunikacji: na 2016 r.- 13.06.2016 r., na 2017 r. – 29.11.2016 r. i na 2018 r. – 29.11.2017 r.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 611-627, tom 2 str. 478-496)

1.9 LGD, stosownie do obowiązku wynikającego z § 5 ust. 1 pkt 8 umowy ramowej, rozpowszechniała informacje o zasadach przyznawania pomocy na realizację operacji w ramach LSR w formie: folderów, ulotek, plakatów oraz zamieszczając

¹⁷ Od Dyrektora Biura wymagano (m.in.) wykształcenia wyższego, znajomości mediów lokalnych i ogólnopolskich, dobrej znajomości obsługi komputera, umiejętności organizacji pracy i samodzielności w inicjowaniu i prowadzeniu projektów, znajomości tematyki LEADER i PROW 2014 – 2020, znajomości j.angielskiego. Od pozostałych pracowników wymagano min. Wykształcenia średniego, znajomości obsługi komputera i urządzeń biurowych.

¹⁸ 2016 - „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w ramach PROW 2014-2020; „Przygotowania wniosku o przyznanie pomocy, w tym obsługi Generатора wniosków”, szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych; 2017 - Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów o dofinansowanie w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 Stowarzyszenia „Między Wisłą a Kampinosem” i Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnych i rozliczeniowych w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”

¹⁹ Nie stwierdzono wpłat dokonywanych przez wnioskodawców ujętych w prowadzonej przez LGD ewidencji na rzecz LGD z tytułu świadczonych na ich rzecz usług doradczych.

²⁰ Jakość doradztwa w wyszczególnieniu opinii (m.in.) n/t: terminowość i rzetelność świadczonych usług; czas oczekiwania; kompleksowość i dostępność usługi; kompetencje personelu; komunikatywność; wiarygodność; dostępność i czytelność informacji zawartych na stronach internetowych LGD oraz satysfakcja z usługi.

²¹ Nabory 2018 – poddziałania: 2.2.1 (od 22 grudnia 2017 r. do 10 stycznia 2018 r.), 2.3.1 (od 22 grudnia 2017 r. do 10 stycznia 2018 r.), 3.1.1 (od 22 grudnia 2017 r. do 10 stycznia 2018 r.), 3.2.1 (od 22 grudnia 2017 r. do 10 stycznia 2018 r.) i 3.3.1 (od 22 grudnia 2017 r. do 10 stycznia 2018 r.)

informacje w prasie regionalnej, na stronie internetowej LGD i tablicy informacyjnej, zgodnie z księgą wizualizacyjną PROW. Działania te realizowane były w oparciu o przyjęte na lata 2016, 2017 i 2018 harmonogramy planu komunikacji²². Działania ujęte w harmonogramach planu komunikacji na 2016 i 2017 r. zostały w pełni zrealizowane.

(dowód: akta kontroli, tom 1, str. 183-328, 392-426, tom 2 str. 338-344, 611-651 i 496)

1.10 Stowarzyszenie „Między Wisłą a Kampinosem” gromadzi informacje dotyczące prowadzonych działań komunikacyjnych i jakości pomocy świadczonych beneficjentom. Informacje zwrotne od beneficjentów są zawarte w wypełnianych przez nich ankietach (w Biurze LGD lub w wersji on-line²³), w których dokonują oni oceny jakości udzielonego doradztwa i/lub szkoleń/warsztatów i innych działań określonych w planie komunikacji. Ponadto, opinie w ww. zakresie pozyskiwane są z portalu społecznościowego Facebook (liczba polubień od 01 stycznia 2016 r. do 24 kwietnia 2018 r. wynosiła 604, a liczba odsłon strony internetowej wyniosła 145 206). Informacja zwrotna (w formie anonimowych ankiet) pozyskiwana jest przez LGD również w trakcie spotkań informacyjnych, warsztatów, szkoleń i doradztwa prowadzonego dla beneficjentów i innych osób zainteresowanych wdrażaniem programu LEADER.

Dyrektor Biura wyjaśniła, że *LGD wykorzystuje wyniki ewaluacji działań komunikacyjnych do zwiększenia efektywności i skuteczności tych działań w działalności bieżącej, jak i w przyszłości. Wnioski, które wpłynęły w ramach przeprowadzonych naborów zostały przekazane do UM.*

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 652-670, tom 2 str. 496)

1.11 Zgodnie § 5 ust. 1 pkt 16 umowy ramowej oraz statutem Stowarzyszenia LGD zapewniało swobodny i niedyskryminujący dostęp do członkostwa wszystkim podmiotom z obszaru działania LGD. W świetle postanowień § 10 Statutu, jedynymi warunkami przystąpienia do Stowarzyszenia były wypełnienie deklaracji członkowskiej²⁴, wpłata wpisowego²⁵ i zainteresowanie rozwojem celów Stowarzyszenia. W przypadku spełnienia ww. warunków członkostwa udzielano bez zbędnej zwłoki. W okresie od 17 maja 2016 r. do 23 kwietnia 2018 r. wpłynęło 5 deklaracji od trzech osób o chęci przystąpienia do Stowarzyszenia, z czego pozytywnie została rozpatrzona tylko jedna deklaracja (w ciągu 12 dni). Pozostałe 4 deklaracje (w tym jedna od p.GO i trzy od jednej osoby p.CW) nie zostały uwzględnione z uwagi na brak wpłaty wpisowego oraz podanie niepełnych danych w deklaracji członkowskiej dotyczących statusu podmiotu w zakresie wskazania statusu członkostwa tj. czy zamierza przystąpić do Stowarzyszenia jako osoba fizyczna czy jako podmiot /instytucja.

Na dzień rozpoczęcia naborów wniosków (tj. 11 kwietnia 2016 r.) członkami Stowarzyszenia byli reprezentanci: sektora publicznego – w liczbie 11, gospodarczego - 15, społecznego - 34 oraz podmiotów wspierających.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 5-33, 139-182, 671-676, tom 2 str. 496)

²² W okresie realizacji LSR przeprowadzono/zorganizowano: 2016 r. - jedną konferencję inauguracyjną (50 osób); 9 spotkań informacyjnych; zamieszczanie informacji na stronach LGD i gmin członkowskich; rozsyłanie informacji pocztą elektroniczną (wysłano 300 a-maili); publikacja 4 artykułów w prasie lokalnej, przeprowadzono kampanię informacyjną na facebooku oraz kampanię partycypacyjną (cykl warsztatów diagnostyczno-analitycznych); 2 szkolenia; konsultacje indywidualne (10 osób) oraz publikacja podręcznika beneficjenta (nakład 10 000). W 2017 r. przeprowadzono: od. Kampanii partycypacyjnej (trzy spotkania warsztatowe); 10 szkoleń; przyjęto 300 osób na konsultacjach indywidualnych. W 2018 r. w ramach Kampanii partycypacyjnej zorganizowano 4 spotkania warsztatowe; 10 szkoleń; przyjęto 10 osób na konsultacjach indywidualnych; publikacja nt. dobrych praktyk; cykl 5 artykułów w prasie lokalnej; kampania na facebooku.

²³ Dostępnej na stronie www.lgdkampinos.pl.

²⁴ W której kandydat podawał swoje dane personalne, składał oświadczenie o swoim statusie (tj. że jest przedstawicielem sektora publicznego, społecznego lub gospodarczego). W przypadku osoby prawnej do deklaracji powinien być również załączony dokument potwierdzający zgodę Rady Gminy lub Zarządu Stowarzyszenia (lub inny tożsamy dokument) na przystąpienie do Stowarzyszenia.

²⁵ Dla osób fizycznych – 500 zł, dla organizacji pozarządowych – 1.000 zł i dla przedsiębiorstwa – 1.500 zł

1.12 Zgodnie z postanowieniami § 19 pkt 6 obowiązującego w badanym okresie Statutu Stowarzyszenia, członków organów decyzyjnych tj. Rady Stowarzyszenia, Zarządu i Komisji Rewizyjnej powołuje bezpośrednio Walne Zebranie Członków.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 5-33, tom 2 str. 496)

1.13 Zgodnie z przyjętą w LGD procedurą zatrudniania pracowników, każdy z nich w momencie przyjęcia do pracy podpisał oświadczenie, iż nie prowadzi i nie będzie prowadził odpłatnego doradztwa na rzecz podmiotów ubiegających się o udzielenie pomocy realizacji operacji w ramach LSR na lata 2014 – 2020 oraz że nie jest członkiem organu decyzyjnego. W badanym okresie żaden pracownik Biura LGD nie był członkiem Rady.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 677-678, tom 2 str. 496)

1.14 Do 16 stycznia 2017 r. kwestiami z zakresu ochrony danych osobowych Stowarzyszenia zajmował się Administrator Danych Osobowych (ADO). (tj. Stowarzyszenie „Między Wisłą a Kampinosem”). W ww. okresie Stowarzyszenie przetwarzało wyłącznie dane związane z zatrudnieniem pracowników oraz dane zwykłe podmiotów, którym udzielano doradztwa zapisane na kartach doradczych w formie papierowej²⁶. Zatrudnieni w Stowarzyszeniu Pracownicy posiadali pisemne, indywidualne upoważnienia do do przetwarzania danych osobowych oraz do obsługi systemu informatycznego i urządzeń służących do przetwarzania danych osobowych. W dniu 17 stycznia 2017 r. Prezes Zarządu Stowarzyszenia powołał na Administratora Bezpieczeństwa Informacji (ABI) Dyrektora Biura LGD. Zgłoszenie powołania ABI przesłano do GIODO 20 stycznia 2017 r. ABI przekazał ADO sprawozdanie ze sprawdzenia zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ich ochronie w LGD w dniu 2 stycznia 2018 r. Uchwałą nr Z/8/17 z 17 stycznia 2017 r. Zarząd Stowarzyszenia wprowadził „Politykę Bezpieczeństwa Informacji” oraz „Instrukcję zarządzania Systemem Informatycznym”²⁷, z którymi zapoznali się wszyscy pracownicy LGD przed uzyskaniem dostępu do określonych danych osobowych.

Według stanu na 18 czerwca 2018 r. Stowarzyszenie posiadało siedem zbiorów danych²⁸, w których przetwarzano dane osobowe. Z uwagi na przetwarzanie danych w systemie informatycznym połączonym z siecią publiczną wprowadzono dla wszystkich zbiorów wysoki poziom bezpieczeństwa. Wszyscy członkowie Rady Stowarzyszenia, Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz zatrudnieni w badanym okresie pracownicy, w zależności od zakresów czynności i zajmowanego stanowiska posiadali pisemne upoważnienia ADO do przetwarzania danych osobowych - w zakresie niezbędnym dla wykonywania ich obowiązków służbowych²⁹.

W związku z wejściem w życie od 25 maja 2018 r. przepisów RODO³⁰, ABI przeprowadził audyt przygotowawczy, w którym stwierdzono zgodność przetwarzanych danych osobowych zawartych w zbiorach Stowarzyszenia z postanowieniami ustawy o ochronie danych osobowych. Ponadto w celu wdrożenia RODO Stowarzyszenie przystąpiło do identyfikacji obszarów, w których

²⁶ Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych -(Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 zezm.) zbiory danych pracowników Stowarzyszenia oraz danych zwykłych znajdujących się w wersji papierowej były wyłączone z obowiązku rejestracji w GIODO..

²⁷ które zawierały elementy określone w § 4 i 5 Rozporządzenia w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych Dz. U. z 2004 r., Nr 100, poz. 1024 – dalej „rozporządzenie w sprawie przetwarzania danych”.

²⁸ Zbiory danych osobowych: beneficjentów projektów; członków Stowarzyszenia; pracowników; współpracowników; osób ubiegających się o pracę; byłych pracowników i osób od których pochodzi korespondencja (Uchwała Nr Z/49/18 Zarządu Stowarzyszenia z dnia 25 maja 2018 r. „Analiza zagrożeń i ryzyka przy przetwarzaniu danych osobowych” – pkt. 2.2

²⁹ Upoważnienie do przetwarzania danych we wszystkich siedmiu zbiorach posiadało 18 osób, dla pięciu zbiorów - 5 osób, do trzech - 7 osób i do dwóch -1 osoba.

³⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE oraz ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1000)

posiadane procedury będą musiały zostać zmienione i dostosowane do postanowień przedmiotowego rozporządzenia. W dniu 25 maja 2018 r. Zarząd Stowarzyszenia podjął uchwały w sprawie: przyjęcia polityki ochrony danych osobowych (Nr Z/48/18), akceptacji wyliczonego ryzyka (Nr Z/49/18) oraz powołania inspektora ochrony danych osobowych (Nr Z/50/18). Ponadto, zatwierdzono rejestr osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych i przyjęto od nich oświadczenia o zachowaniu poufności i zapoznaniu się z przepisami oraz opracowano dla beneficjentów Informację o zakresie przetwarzania danych osobowych przez LGD.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str.679-700, tom 2 str. 496)

1.15 Od dnia podpisania umowy ramowej, Stowarzyszenie przechowuje dokumenty, o których mowa w § 5 ust.1 pkt 19 tej umowy w siedzibie LGD.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 701)

1.16 Dyrektor Biura wyjaśniła, że LGD nie współpracowała dotychczas z KSOW, Komitetem Monitorującym PROW w zakresie przekazywania informacji dotyczących realizacji LSR oraz agencją płatniczą w odniesieniu do zapewnienia właściwej obsługi i monitorowania postępowania w sprawie wyboru operacji finansowanych w ramach PROW. Odnośnie do realizacji postanowień umowy ramowej, LGD zwraca się z pytaniami do Samorządu Województwa Mazowieckiego. Dotychczas KSOW oraz Komitet Monitorujący PROW, jak również agencja płatnicza nie występowały do LGD w zakresie przekazywania informacji dotyczących realizacji LSR w odniesieniu do zapewnienia właściwej obsługi i monitorowania postępowania w sprawie wyboru operacji finansowanych w ramach PROW

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 702-706)

1.17 Stowarzyszenie nie bierze bezpośredniego udziału w pracach Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER, tym niemniej w formie elektronicznej otrzymuje informacje o wynikach prac zespołu roboczego ds. proceduralnych związanych z wdrażaniem podejścia LEADER, powołanego uchwałą GTL z 27 kwietnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 702-706)

1.18 W Raporcie z warsztatu na temat realizacji LSR i działań Stowarzyszenia w okresie od 17 maja 2016 r. do 31 grudnia 2017 r., podpisanym przez Prezesa LGD stwierdzono m.in., że efektywność działań komunikacyjnych uzależniona jest nie tylko od działań LGD, ale również od terminowości rozpatrywania przez Urząd Marszałkowski wniosków o udzielenie pomocy³¹.

Według stanu na koniec 2017 r. na 55 pozytywnie rozpatrzonych i przekazanych przez LGD wniosków³² o udzielenie pomocy, Urząd Marszałkowski zawarł umowy z 22 beneficjentami (46,8 %³³), natomiast wg. stanu na 8 maja 2018 r. na 67 przekazanych przez LGD wniosków UM zawarł z beneficjentami 41 umów (61,2%) – pozostałe wnioski czekają na rozpatrzenie..

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 605-610, tom 2 str. 496)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

³¹ W raporcie znalazły się takie opinie jak: "...Jeżeli czas oceny wniosków przez Urząd Marszałkowski nie zostanie skrócony, może to mieć wpływ na realizację wskaźników a tym samym na realizację celów LSR. Dodatkowo wydłużony czas oceny wpływa na przesunięcie terminu składania wniosków o płatność przez LGD, co może mieć wpływ na funkcjonowanie biura LGD", "...LGD zachowuje terminy wynikające z obowiązujących przepisów i wytycznych, czego niestety nie można powiedzieć o terminach określonych na kontrolę administracyjną przeprowadzaną w samorządzie województwa. Opóźnienia mają wpływ nie tylko na konieczność zmiany planowanych harmonogramów ogłaszania naborów wniosków, ale również na rezygnację wnioskodawców, którzy wycofują się z realizacji projektów ze względu na rosnące ceny towarów, usług robót przy braku możliwości zwiększenia kwoty wsparcia".

³² Mieszczących się w limicie środków.

³³ Po przekazaniu dokumentacji do UM swoje wnioski wycofało 8 beneficjentów tj. pozostało 47 wniosków.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Opis stanu
faktycznego

2. Przestrzeganie postanowień umowy ramowej

2.1 Stopień realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju LGD przedstawiała każdorazowo w rocznych sprawozdaniach z realizacji LSR przekazanych do UM: za 2016 r. – w dniu 31.10.2017 r.³⁴ i za 2017 r. – w dniu 28.02.2018 r. Urząd Marszałkowski do dnia zakończenia kontroli nie zgłosił zastrzeżeń do danych zawartych w tych sprawozdaniach, w tym do działalności informacyjnej LGD.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 392-425, tom 2 str. 1-6 i 496)

2.2 Spośród 13 przeprowadzonych w badanym okresie przez LGD naborów wniosków³⁵ o udzielenie pomocy w ramach programu LEADER szczegółowej analizie poddano 2 nabory (14,3%) w ramach poddziałania 19.2. „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” tj. nabór 1/2017 – przedsięwzięcie 1.1.1 „Stymulowanie powstawania nowych przedsiębiorstw na obszarze LSR przez pomoc inwestycyjną dla nowopowstałych przedsiębiorstw”³⁶ i nabór 2/2017 – przedsięwzięcie 1.1.2 „Stymulowanie rozwoju przedsiębiorstw na obszarze LSR przez pomoc inwestycyjną”³⁷.

W naborze nr 1/2017 w zakresie podejmowania działalności gospodarczej wpłynęło do LGD 36 wniosków (na kwotę łączną 3 599,9 tys. zł, tj. 189,47% limitu środków w ramach tego naboru), natomiast w naborze nr 2/2017 w zakresie rozwijania działalności gospodarczej - 25 wniosków (na kwotę łączną 4 877,4 tys. zł, tj. 487,74% limitu środków w ramach tego naboru). W ww. naborach wnioskodawcami były osoby niebędące członkami władz LGD, członkami LGD lub pracownikami Biura LGD. W naborze nr 1/2017 wybrano do dofinansowania 19 wniosków (mieszczących się w limicie środków) z kwotą wsparcia w wysokości po 100,00 tys. zł. Łącznie wsparcie ustalone przez LGD wyniosło 1 900,0 tys. zł, tj. 100% limitu środków określonych dla tego naboru). W naborze nr 2/2017 do finansowania wybrano 5 wniosków (mieszczących się w limicie środków) na łączną kwotę ustalonego przez LGD wsparcia w wysokości 907,6 tys. zł, tj. 90,77% limitu środków określonych dla tego naboru (1 000,0 tys. zł).

(dowód: akta kontroli, tom 183-238,577-581, tom 2 str. 7-30, 345-362 i 496)

Analizą objęto pełny proces naboru oraz oceny i wyboru wniosków o udzielenie pomocy, w tym: prawidłowość przyjętych przez LGD zasad i kryteriów przeprowadzania naborów wniosków, ich rejestracji, dokonywania oceny wstępnej; terminowości i prawidłowości ich oceny i wyboru oraz publikacji i przekazywania wyników przeprowadzonych wyborów beneficjentom i Zarządowi Województwa³⁸ w aspekcie zgodności z umową ramową³⁹, Lokalną Strategią Rozwoju⁴⁰ i z obowiązującymi przepisami prawnymi. Analiza wykazała, że:

³⁴ Sprawozdanie za 2016 r. zostało sporządzone i przekazane do UM w związku z pismem Urzędu Marszałkowskiego znak RW-D-IV.7161.21.2017.Pt z dnia 12.09.2017 r., w którym poinformowano LGD o przyjęciu Wytycznych Nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 i konieczności przekazania sprawozdania z realizacji LSR za 2016 r. do końca października 2017 r.

³⁵ Poza naborem złożono jedną informację o planowanej do realizacji operacji własnej.

³⁶ 36 wniosków, w tym: 24 wybrane, 19 mieszczących się w limicie środków i 12 wniosków niewybranych.

³⁷ 25 wniosków, w tym: 21 wybrane, 5 mieszczących się w limicie środków i 4 wnioski niewybrane.

³⁸ Regulamin Rady: Uchwała ZLGD Nr Z/43/16 z 17.11.2016 r.); Kryteria wyboru i oceny operacji pkt.VI LSR (Uchwała Nr Z/45/16 Zarządu LGD z dnia 17.11.2016 r. Procedura oceny i wyboru operacji – Uchwała ZLGD Nr Z/44/16 z 17.11.2016 r.

³⁹ Umowa z dnia 17 maja 2016 r.

⁴⁰ Załącznik Nr 1 do umowy ramowej (ze zm.)

- ustalone przez LGD lokalne kryteria wyboru i oceny operacji⁴¹ były zgodne (spójne) z kryteriami ustalonymi w Lokalnej Strategii Rozwoju stanowiącej załącznik nr 1 do umowy ramowej⁴²;
- dochowano zasad i kryteriów w zakresie publikacji ogłoszeń o naborze, przeprowadzania naborów wniosków, ich rejestracji i weryfikacji wstępnej;
- wszyscy wnioskodawcy mieli równy dostęp do uzyskania dofinansowania z tym, że wnioskodawcy, którzy korzystali ze szkoleń lub doradztwa LGD mogli uzyskać w ramach oceny wniosku dodatkowo do 5 pkt;
- nie stwierdzono wniosków, które byłyby złożone przez członków władz i/lub pracowników LGD. Członkowie LGD złożyli 23 wnioski o przyznanie pomocy;
- w postępowaniach dotyczących oceny i wyboru operacji LGD stosowała procedury, kryteria i oceny określone w załączniku nr 3⁴³, załączniku nr 4⁴⁴ i w załączniku nr 5⁴⁵ do umowy ramowej – zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 11 ww. umowy;
- ustalone przez LGD kryteria wyboru miały na celu wybór i dofinansowanie w pierwszej kolejności operacji mających największy wkład w realizację celów LSR - za co wniosek mógł otrzymać największą ilość punktów (do 15 pkt.);
- LGD prowadzi rejestr interesów członków Rady LGD pozwalający na identyfikację charakteru powiązań z wnioskodawcami lub poszczególnymi projektami, który stanowi załącznik do regulaminu Rady’
- wszyscy członkowie Rady podpisali deklaracje o zachowaniu poufności i bezstronności. Nie stwierdzono przypadku, aby Rada powzięła wątpliwości co do bezstronności członka Rady i konieczności przeprowadzenia głosowania w tej sprawie;
- we wszystkich posiedzeniach Rady dotyczących wyboru wniosków o udzielenie pomocy zachowano 50% kworum, z uwzględnieniem zasady, aby władza publiczna ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49% praw głosu - zgodnie z brzmieniem art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1303/2013⁴⁶ i zasadami określonymi w wytycznych nr 3/1/2017⁴⁷,
- LGD prawidłowo przeprowadzała postępowania w sprawie wyboru operacji realizujących cele LSR, zgodnie z art. 21 – 23 ustawy RLKS, oraz zgodnie z wymogami określonymi w art. 17 ust. 2 ustawy RLKS⁴⁸ (§ 5 ust. 1 pkt. 10 umowy ramowej);
- dokonując oceny wniosków Rada LGD stosowała jednolite podejście do wszystkich wniosków, stosując takie same kryteria ich oceny i wyboru;
- po rozstrzygnięciach dotyczących oceny i wyboru wniosków, Rada podejmowała uchwały zatwierdzające „listę operacji zgodnych z LSR”, „listę

⁴¹ Stanowiące załącznik Nr 3 do uchwały Nr Z/44/16 Zarządu Stowarzyszenia z 17 listopada 2016 r.

⁴² W ramach ww. kryteriów, jako grupy defaworyzowane na rynku pracy określono: kobiety (pomiędzy 30 a 50 rokiem życia; młodzież pomiędzy 18 a 30 rokiem życia oraz osoby powyżej 50 roku życia). Za przedsięwzięcia innowacyjne uznawane są operacje przewidujące nowatorskie działania, wykorzystanie nowoczesnych technik teleinformatycznych, nowy sposób angażowania odbiorców usług, partnerów gospodarczych, nowatorski sposób wykorzystania lokalnych zasobów, realizacja działań proekologicznych itp. Podstawą uznania innowacyjności są dane z wniosku oraz oświadczenie beneficjenta.

⁴³ Procedury oceny i wyboru operacji w ramach LSR

⁴⁴ Regulaminu Rady LGD (Regulamin Rady – org/5c)

⁴⁵ Kryteria wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów

⁴⁶ Ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 - Dz.U.UE.L.2013.347.320, dalej: „rozporządzenie Nr 1303/2013”.

⁴⁷ Każdy z członków Rady w momencie przystępowania do Stowarzyszenia określił w deklaracji członkowskiej przynależność do danego sektora. Ponadto każdy członek Rady wypełnił oświadczenie przynależności do grup interesu, i na tej podstawie tworzony był rejestr interesów, który ustalany był dla każdego naboru. Procentowy udział członków Rady w poszczególnych grupach interesu obliczany był automatycznie (na podstawie w/w danych) przez informatyczny system OMIKRON Nabory.

⁴⁸ Wsparcie nie przysługuje, jeśli podczas dokonywania wyboru operacji w szczególności nie zastosowano określonych w LSR: procedury zapewniającej bezstronność członków rady lub kryteriów wyboru operacji.

operacji niezgodnych z LSR”, listę operacji (wniosków) wybranych i „Listę operacji niewybranych” - ze wskazaniem, które z nich mieszczą się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy, oraz sporządzała protokół z posiedzenia Rady;

- wszystkie wnioski objęte dofinansowaniem i ich wnioskodawcy spełniali wymogi rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020⁴⁹ w sprawie wsparcia operacji LSR,
- w terminie 7 dni od dnia zakończenia wyboru operacji LGD zamieszczała ww. dokumenty na swojej stronie internetowej, wysyłała pisemne informacje o wynikach wyboru beneficjentom oraz przekazywała do ZWM wnioski o udzielenie wsparcia dotyczące wybranych operacji wraz z dokumentami potwierdzającymi dokonanie wyboru operacji (art. 23 ustawy RLKS).

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 31-153, 227-318, 478-496)

W wyniku weryfikacji prawidłowości naboru nr 1/2017 r. UM pismem z dnia 7 kwietnia 2017 r. przekazała do LGD swoje dwie uwagi dotyczące: niewłaściwie (w jednym punkcie) wypełnionej „Karty zgodności z programem” oraz nieprawidłowo wypełnionej deklaracji poufności i bezstronności przez jednego z członków Rady⁵⁰. Pismem z dnia 27 kwietnia 2017 r. LGD przekazała do UM poprawnie wypełnione dokumenty, stwierdzając jednocześnie, że ww. uwagi UM nie miały wpływu na ocenę projektu.

W odniesieniu do naboru nr 2/2017 r. UM zgłosił 6 uwag (pismo z dnia 7 kwietnia 2017 r.). LGD uznała za zasadne i przekazała do UM poprawioną dokumentację, dotyczącą uwag sformułowanych w zakresie: punktu nr 1 - nieprawidłowo uzupełnionej Deklaracji poufności i bezstronności⁵¹; punktu nr 3 - uzupełnienie w 6 wnioskach pola A.III.6.5 „Wartość intensywności przyznanej pomocy” w stosunku do poszczególnych operacji⁵²; punktu nr 5 – w wykazie naboru wniosków o udzielenie pomocy wskazano nieprawidłowy numer identyfikacyjny jednego wniosku (nr 22/2/2017) i punktu nr 6 – mylne wskazanie w protokole z posiedzenia organu decyzyjnego sumy punktów przyznanych wnioskowi nr 6/2/2017 (zamiast 46 powinno być 36 pkt.). LGD nie zaakceptowała uwagi zawartej w punkcie nr 2 pisma UM dotyczącej nieprawidłowo uzupełnionej listy operacji wybranych w kolumnie "Intensywność pomocy" oraz wniosku o wskazanie na ww. liście rzeczywistej wartości tego parametru w stosunku do poszczególnych operacji. W uzasadnieniu LGD powołała się (w piśmie z dnia 27 kwietnia 2017 r.) na wytyczne ARiMR oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁵³. Powyższe uwagi UM nie wiązały się z koniecznością dokonania ponownej oceny wniosków.

(dowód: akta kontroli, tom 2 str.154-276 i 478-496)

⁴⁹ Dz.U. z 2017 r. poz. 772, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie wsparcia operacji LSR

⁵⁰ Członek Rady - Pan KR wyłączył się z głosowania nad wyborem wniosku o przyznanie pomocy. Faktu tego nie potwierdzało właściwe pole Deklaracji poufności i bezstronności ww. członka Rady (zalecenie: korekta deklaracji).

⁵¹ Członek Rady - Pan KR wyłączył się z głosowania nad wyborem wniosku o przyznanie pomocy. Faktu tego nie potwierdzało właściwe pole Deklaracji poufności i bezstronności ww. członka Rady (zalecenie: korekta deklaracji).

⁵² Wnioski Nr: 2/2/2017, 6/2/2017, 8/2/2017, 17/2/2017, 19/2/2017 i 23/2/2017.

⁵³ W piśmie z dnia 27 kwietnia 2017 r. LGD stwierdziło, że: „Lista operacji wybranych - kolumna „Intensywność pomocy” została sporządzona na podstawie pisma Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Departament Działań Delegowanych znak: DDD-WL.6935.44.2017.MZ.MZd z dnia 2 marca 2017 r.” powołując się również na § 18 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2017 r. poz. 772, ze zm.), które to przepisy w odniesieniu do ww operacji ustalają maksymalny, a nie sztywny jak w przypadku jednostek sektora finansów publicznych poziom dofinansowania.

W wyniku rozstrzygnięć Rady LGD dotyczących naborów nr 1/2017 i nr /2017 złożono 10 protestów (w tym jeden po terminie) dotyczących rozstrzygnięć, w których Rada uznała, że wniosek uzyskał wymaganą liczbę punktów, lecz operacja nie mieści się w limicie środków (8 protestów) oraz 2 protesty z powodu uznania operacji za niezgodną z LSR. W wyniku ponownej analizy oprotestowanych wniosków⁵⁴ Rada podjęła uchwały, że nie znajduje podstaw do zmiany podjętego rozstrzygnięcia i przekazała protesty (wraz z dokumentacją) do rozpatrzenia przez Zarząd Województwa.

W wyniku rozstrzygnięcia protestów przez Zarząd Województwa, do ponownej oceny przez LGD przekazano dwa protesty (wniosek nr 22/1/2017 - uwzględniony w całości w zakresie kryterium innowacyjności i wniosek nr 15/1/2017 uwzględniony częściowo w zakresie zgodności operacji z LSR), natomiast pozostałe protesty oddalono. W wyniku ponownego rozstrzygnięcia przez Radę LGD przekazanych przez ZWM protestów, protest w sprawie nr 22/1/2017 został ponownie oddalony, uznano natomiast częściowo protest w sprawie nr 15/1/2017, w wyniku czego wnioskodawca otrzymał dodatkowe 5 pkt. za kryterium nr 6⁵⁵ (łącznie 30 pkt.) - nie uzyskał jednak dostatecznej liczby punktów (tj. 40 pkt.) do jego ujęcia w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia. Stowarzyszenie nie posiada wiedzy, aby ww. beneficjenci składali na powyższe rozstrzygnięcia skargi do WSA lub NSA.

Analiza dokumentacji czterech z ww. protestów (do wniosków nr: 2/1/2017, 4/1/2017, 15/1/2017 i 22/1/2017) wykazała, że protesty zostały przez LGD przyjęte, zarejestrowane, rozpatrzone i przekazane do Zarządu Województwa zgodnie z terminami i procedurą „Zasad wnoszenia i rozpatrywania protestów” określoną w § 11 załącznika Nr 1 do Uchwały Nr Z/ 44 /16 Zarządu Stowarzyszenia „Między Wisłą a Kampinosem” z dnia 17 listopada 2016 r w sprawie zatwierdzenia procedur oceny i wyboru operacji oraz grantobiorców.

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 319-321 i 478-496)

2.3 Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 7 umowy ramowej oraz art. 23 ust. 1 ustawy o RLKS LGD przekazywała dokumentację potwierdzającą dokonanie wyboru operacji w terminie 7 dni od dnia dokonania wyboru⁵⁶.

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 322-337 i 478-496)

2.4 Wszystkie informacje dotyczące naborów wniosków oraz wyników tych naborów były publikowane na bieżąco na stronie internetowej LGD⁵⁷, zgodnie z postanowieniami § 5 ust.1 pkt.3 umowy ramowej, z wskazaniem daty publikacji. Pozostałe informacje dotyczące funkcjonowania LGD oraz realizacji LSR (art. 5 ust.1 pkt 24 umowy ramowej) były publikowane ze wskazaniem daty wydania dokumentu, lecz bez wskazania daty publikacji. Stwierdzono, że system informatyczny, na bazie którego funkcjonuje strona internetowa LGD nie jest przystosowany do eksponowania daty publikacji informacji⁵⁸, jak również nie stosowano praktyki drukowania potwierdzeń daty publikacji.

⁵⁴ Wnioski nr: 4/1/2017; 15/1/2017; 22/1/2017; 23/1/2017; 31/1/2017; 34/1/2017; 35/1/2017 i 7/2/2017

⁵⁵ „Przedsiębiorstwo ekonomii społecznej lub wsparcie działalności sektora społecznego (CSR)

⁵⁶ M.in.: wnioski o przyznanie pomocy; lista operacji zgodnych z LSR; lista operacji wybranych przez LGD; uchwały podjęte przez Radę w sprawie wyboru operacji; lista obecności członków Rady podczas głosowania; oświadczenia członków Rady o zachowaniu bezstronności podczas głosowania; karty oceny operacji wg. kryteriów wyboru oraz zgodności z LSR (dotyczy operacji wybranych); ewidencja udzielanego doradztwa; rejestr interesów; dokumentacja dotycząca oceny czy podmiot jest uprawniony do otrzymania wsparcia w ramach LSR; dokumentacja dotycząca odmowy wsparcia; karty weryfikacji wstępnej wniosku, listy szkoleń.

⁵⁷ <http://www.lgdkampinos.pl/>

⁵⁸ Dotyczy: Statutu i zmian Statutu LGD; List członków LGD; List członków Zarządu LGD; List członków Rady LGD; Umowy ramowej wraz z obowiązującymi załącznikami; LSR i zmiany strategii; Harmonogramu naboru wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie w ramach LSR; Publikacji uchwał WZC procedur naboru wniosków; Publikacji uchwał WZC dotyczących kryteriów wyboru; Regulaminu organu decyzyjnego; Harmonogram realizacji planu komunikacji; Informacji o sposobie wykorzystania środków finansowych na wsparcie funkcjonowania LGD, wskazując co najmniej wysokość wydatków związanych z: wynagrodzeniami dla pracowników, prowadzeniem biura, szkoleniami dla pracowników, prowadzoną przez LGD aktywizacją

Dyrektor Biura LGD wyjaśniła, że w/w informacje były publikowane na bieżąco, lecz system internetowy LGD nie eksponował daty ich publikacji. Dlatego też, aby udokumentować spełnianie wymogów § 5 ust.1 pkt.3 umowy ramowej Stowarzyszenie wprowadzi praktykę drukowania potwierdzeń dat publikacji ww. dokumentów.

(dowód: akta kontroli, tom2 str. 338-344 i 496)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że przyjęty dotychczas w LGD system publikacji na jej stronie internetowej informacji dotyczących funkcjonowania LGD oraz realizacji LSR bez potwierdzenia daty publikacji, uniemożliwia sprawdzenie prawidłowości wywiązywania się LGD z postanowień § 5 ust.1 pkt.24 umowy ramowej zgodnie z którym, ww. informacje powinny być publikowane na bieżąco i podlegać systematycznej aktualizacji.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵⁹ działalność w badanym obszarze.

3. Efekty rozdysponowania środków przeznaczonych na inicjatywę LEADER w ramach PROW 2014 – 2020

Opis stanu
faktycznego

3.1 Wysokość środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR ustalono na 3 150,0 tys. euro (w tym 2 004,3 tys. euro ze środków EFRROW), co przy kursie 4 zł/euro stanowiło 12 600,0 tys. zł. Na wsparcie na wdrażanie projektów współpracy do 2018 r. przewidziano w ramach PROW kwotę 63 000,00 euro, co przy kursie 4 zł/euro stanowiło kwotę 252,0 tys. zł ze środków EFRROW. Wysokość środków finansowych na wsparcie funkcjonowania LGD ustalono na 596,3 tys. euro, co przy kursie 4 zł/euro stanowiło 2 385,0 tys. zł.

Wyrażony w procentach iloraz kwoty wsparcia kosztów bieżących i aktywizacji, o których mowa w art. 35 ust. 1 lit. d i e rozporządzenia nr 1303/2013 (2 385,0 tys. zł⁶⁰) oraz kwoty wsparcia wdrażania operacji w ramach LSR, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, przysługujących w ramach LSR realizowanej przez LGD (12 600,0 tys. zł⁶¹), wynosił 18,9 % i był zgodny z art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013⁶² i z PROW (pkt 8.2.14.3.3.6.).

Środki finansowe przyznane na wsparcie funkcjonowania LGD w zakresie kosztów bieżących zaplanowano na 2 100,0 tys. zł i w zakresie aktywizacji na 285,0 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą⁶³ przeprowadzono 13 naborów. Dostępne w ich ramach środki finansowe na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR wynosiły 6 500,0 tys. zł (w tym na operacje własne LGD 250,0 tys. zł). Ze 121 złożonych wniosków Rada LGD wybrała 96 wniosków (79,3%) na łączną kwotę 9 762,8 tys. zł, w tym na kwotę 6 073,9 tys. zł (tj. 93,5%) mieszczących się w limicie środków dostępnych środków⁶⁴, a środki rozdysponowane w zawartych umowach o przyznanie pomocy wyniosły 4 045,9 tys. zł (tj. 62,2 % dostępnych środków). Kwota wsparcia ogółem,

⁵⁹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

⁶⁰ Zgodnie z umową ramową

⁶¹ Zgodnie z umową ramową

⁶² Według art. 35 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013, wsparcie kosztów bieżących i kosztów animowania, o których mowa w ust. 1 lit. d) i e) nie może przekroczyć 25% całkowitych wydatków publicznych poniesionych w ramach LSR

⁶³ według stanu na 31.03.2018 r.

⁶⁴ W tym kwota wsparcia niemieszczącego się w limicie środków wskazanych w ogłoszeniu wynosiła 3 688,9 tys. zł.

o którą ubiegali się wnioskodawcy w ramach ww. naborów wynosiła 12 136,3 tys. zł (w tym na operacje własne LGD 250,0 tys. zł) - co stanowiło 186,7% dostępnych środków;

Wnioski wybrane przez Radę LGD dotyczyły:

- podejmowania działalności gospodarczej – przedsięwzięcie 1.1.1 (§ 2 ust. 1 pkt 2. lit. a rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR). Ustalony limit środków 1 900,0 tys. zł. Wpłynęły 24 wnioski na kwotę 2 400,0 tys. zł, z tego 15 beneficjentom ZWM przyznał pomoc finansową w wysokości 1 500,0 tys. zł, a w przypadku 9 wniosków -odmówił ich dofinansowania;
- rozwijania działalności gospodarczej – przedsięwzięcie 1.1.2 (§ 2 ust. 1 pkt 2. lit. c ww. rozporządzenia). Ustalony limit środków 1 000,0 tys. zł. Wpłynęło 21 wniosków na kwotę 4 096,6 tys. zł, z tego 5 beneficjentów otrzymało od ZW pomoc finansową w wysokości 907,6 tys. zł, natomiast w 16 przypadkach ZW odmówił wsparcia,;
- zachowania dziedzictwa lokalnego – przedsięwzięcie 3.3.1 (§ 2 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia). Ustalony limit środków 250,0 tys. zł. Wpłynęło 6 wniosków na kwotę 296,4 tys. zł, z tego trzech beneficjentów otrzymało od ZWM pomoc finansową w wysokości 146,4 tys. zł, w przypadku jednego wniosku ZWM odmówił dofinansowania, natomiast dwa wnioski są w trakcie weryfikacji;
- budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej – przedsięwzięcie 2.1.1 (§ 2 ust. 1 pkt 6 ww. rozporządzenia). Ustalony limit środków 1 200,0 tys. zł. Wpłynęło 9 wniosków na kwotę 1 184,7 tys. zł, z tego 7 beneficjentów otrzymało od ZWM pomoc finansową w wysokości 944,4 tys. zł, w jednym przypadku umowa została rozwiązana i jeden wniosek został wycofany.
- wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych (§ 2 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia) i promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych – przedsięwzięcie 3.2.1 (§ 2 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR). Ustalony limit środków 700,0 tys. zł. Wpłynęło 19 wniosków na kwotę 947,5 tys. zł, z tego 6 beneficjentów otrzymało od ZWM pomoc finansową w wysokości 297,5 tys. zł, a 13 wniosków jest w trakcie weryfikacji;
- promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych – przedsięwzięcie 2.2.1 (§ 2 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia). Ustalony limit środków 450,0 tys. zł. Wpłynęły 2 wnioski na kwotę 100,0 tys. zł, z tego jeden beneficjent otrzymał od ZWM pomoc finansową w wysokości 49,9 tys. zł, a jeden wniosek jest w trakcie weryfikacji;
- wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych – przedsięwzięcie 2.4.1 (§ 2 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia) i promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych (§ 2 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie wsparcia operacji LSR) i zachowanie dziedzictwa lokalnego (§ 2 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia). Ustalony limit środków 250,0 tys. zł. Wpłynęło 5 wniosków które są w trakcie weryfikacji przez ZWM;
- wzmocnienie kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych – przedsięwzięcie 3.1.1 (§ 2 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia). Ustalony limit środków 450,0 tys. zł. Wpłynęło 10 wniosków na kwotę 487,6 tys. zł, z tego 4 beneficjentów otrzymało od ZWM

pomoc finansową w wysokości 200,0 tys. zł, w przypadku jednego wniosku ZWM odmówił dofinansowania, a pięć wniosków jest w trakcie weryfikacji.

ZWM odmówił wsparcia 27 wnioskodawcom z 96, tj. 28,1 % (operacje nie mieściły się w limicie środków); 26 wniosków (27,1 %) było w trakcie weryfikacji; jeden wniosek został wycofany; jedna umowa rozwiązana.

W ramach poszczególnych naborów 25 wniosków ze 121 złożonych, tj. 20,7 % na łączną kwotę 2 373,5 tys. zł, nie zostało wybranych do dofinansowania przez Radę LGD⁶⁵. Złożonych zostało łącznie dziesięć protestów w ramach trzech naborów (nr 1/2017 – 7 protestów, nr 2/2017 - 2 protesty i nr 4/2017 - 1 protest), z których jeden został częściowo uwzględniony. Protesty zostały złożone przez wnioskodawców niebędących: członkami Zarządu, Rady LGD, członkami LGD oraz pracownikami Biura LGD ani ich osobami bliskimi⁶⁶,

W przeprowadzonych do maja 2018 r. przez LGD naborach, członkowie LGD i osoby im bliskie złożyły 25 wniosków (tj. 20,7 % liczby wniosków ogółem), z czego dwa wnioski zostały złożone przez członków LGD a 23 wnioski przez osoby im bliskie. Rada LGD wybrała do dofinansowania wnioski o wartości 1 920,0 tys. zł (tj. 100% wnioskowanego wsparcia). Stanowiło to 19,7% wnioskowanego wsparcia ogółem w 96 wnioskach wybranych przez Radę LGD (9 762,8 tys. zł) oraz 30,7% limitu dostępnych dla wnioskodawców środków finansowych (6 250,0 tys. zł⁶⁷)

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 345-362 i 478-496)

3.2 Stowarzyszenie zgodnie z harmonogramem zaplanowało i przeprowadziło wszystkie ww. nabory wniosków o udzielenie wsparcia⁶⁸ a terminy naborów każdorazowo uzgadniano z ZWM, zgodnie z art. 19 ust. 1-2 ustawy RLKS. Wszystkie konkursy poprzedzone były informacją (na stronie internetowej i na tablicach ogłoszeń LGD) o terminie naboru, zakresie pomocy, kryteriach wyboru operacji, limicie dostępnych środków finansowych, zgodnie z art. 19 ust. 3 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 157-181 i 329-349, tom 2 str. 338-344, 363-379 i 478-496)

3.3 Finansowy i rzeczowy postęp w zakresie realizacji celów i przedsięwzięć LSR (2016-2018) w odniesieniu do poddziałania 19.2, oraz realizacja wskaźników obowiązkowych PROW 2014-2020 przedstawiały się następująco (według stanu na 15.05.2018 r.):

Cel szczegółowy 1.1 „Poprawa dostępności miejsc pracy na obszarze LSR” - budżet 2 900,0 tys. zł, przyznano pomoc w wysokości 2 407,6 tys. zł (83,0%)⁶⁹ z przeznaczeniem na operacje w ramach przedsięwzięć:

- 1.1.1. „Stymulowanie powstawania nowych przedsiębiorstw na obszarze LSR przez pomoc inwestycyjną dla nowopowstających przedsiębiorstw” – budżet 1 900,0 tys. zł, realizacja 1 500,0 tys. zł, tj. w 78,9%, podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wynosił 47,4% (realizacja 900,0 tys. zł). W aspekcie rzeczowym, osiągnięto wskaźnik produktu w 78,9% (udzielono wsparcia 15 nowopowstałym przedsiębiorstwom przy założonym poziomie 19), podczas gdy

⁶⁵ Łączna liczba niewybranych wniosków, zarówno z powodów formalnych, jak i merytorycznych.

⁶⁶ Według danych z deklaracji poufności i bezstronności oraz informacji Biura LGD.

⁶⁷ bez uwzględnienia środków na operacje własne LGD w wysokości 250,0 tys. zł)

⁶⁸ W 2016 r. LGD nie przeprowadzała naboru wniosków o udzielenie pomocy. W 2017 r. ogłoszono i przeprowadzono 9 naborów ww. wniosków⁶⁸, natomiast w I kwartale 2018 r. 5 naborów⁶⁸. Według stanu na 21.05.2018 r. w wyniku naborów przeprowadzonych w 2017 r. z zaplanowanej łącznej kwoty dofinansowania projektów tj. 6 500 000,00 zł LGD wybrała do dofinansowania umowy na łączną kwotę 4 825 589,00 zł, faktycznie podpisano umowy na kwotę 4 045 946,18 zł. W wyniku naborów nie wykorzystano środków w łącznej wysokości 2 164 707,82 zł⁶⁸ tj. 33,3%. W zakresie niewykorzystanej kwoty wsparcia, w styczniu 2018 r. przeprowadzono nabór na kwotę 998 277,00 zł, nabór na kwotę 1 074 088,82 zł ma zostać przeprowadzony w czerwcu 2018 r., natomiast nabór na pozostałą kwotę tj. 92 342,00 zł w 2019 r. Wybrane przez LGD wnioski z naboru przeprowadzonego w styczniu 2018 r. na kwotę 998 277,00 zł są obecnie w trakcie weryfikacji w UM

⁶⁹ tj. 157,1 % w odniesieniu do stanu na 31.12.2017 r. (1 532,3 tys. zł)

na koniec 2017 r. wskaźnik ten wynosił 47,4% (wsparcia udzielono 9 nowopowstałym przedsiębiorstwom).

- 1.1.2. „Stymulowanie rozwoju przedsiębiorstw na obszarze LSR przez pomoc inwestycyjną” – budżet 1 000,0 tys. zł, realizacja 907,6 tys. zł, tj. w 90,8%, podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wynosił 63,2% (realizacja 632,3 tys. zł). W aspekcie rzeczowym, osiągnięto wskaźnik produktu w 100,0% tj. zrealizowano 5 operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa, podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wynosił 60,0 % (3 operacje).

Cel szczegółowy 2.1 „Poprawa dostępności ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na obszarze LSR” - budżet 1 200,0 tys. zł, przyznano pomoc w wysokości 944,4 tys. zł⁷⁰ z przeznaczeniem na operacje w ramach przedsięwzięcia 2.1.1. „Wsparcie budowy lub modernizacji ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej”. Plan wykonano w 78,7 % podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wynosił 64,1% (realizacja 769,6 tys. zł). W aspekcie rzeczowym, osiągnięto wskaźnik produktu w 77,8 % (tj. przyznano wsparcie dla 7 nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej z zaplanowanych 9), podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wynosił 66,7 % (6 obiektów).

Cel szczegółowy 2.2 „Podniesienie poziomu wiedzy o atrakcjach turystycznych i ofercie rekreacyjnej obszaru LSR mieszkańców i turystów” - budżet 450,0 tys. zł, przyznano pomoc w wysokości 49,9 tys. zł z przeznaczeniem na operacje w ramach przedsięwzięcia 2.2.1. „Wsparcie kampanii informacyjno-promocyjnych”. Plan w aspekcie finansowym i rzeczowym zrealizowano w 22,2 %⁷¹ (przeprowadzono jedną z planowanych dziewięciu kampanii promocyjnych).

Cel szczegółowy 2.3 „Zwiększenie zainteresowania turystyką i rekreacją mieszkańców obszaru LSR i turystów” - budżet 300,0 tys. zł, przyznano pomoc w wysokości 149,9 tys. zł z przeznaczeniem na operacje w ramach przedsięwzięcia 2.3.1. „Wsparcie operacji wykorzystujących innowacyjne narzędzia w zakresie promocji potencjału turystycznego, przyrodniczego, kulturowego”. Plan w aspekcie finansowym i rzeczowym zrealizowano w 50,0 %⁷² (wsparto trzy z planowanych sześciu operacji innowacyjnych).

Cel szczegółowy 3.1 „Budowanie i rozwój potencjału społecznego mieszkańców obszaru LSR” - budżet 450,0 tys. zł, przyznano pomoc w wysokości 200,0 tys. zł⁷³ z przeznaczeniem na operacje w ramach przedsięwzięcia 3.1.1. „Wsparcie inicjatyw społecznych mających na celu integrację społeczności lokalnej i/lub organizacji pozarządowych z obszaru LSR”. Plan w aspekcie finansowym i rzeczowym wykonano w 44,5 % (przeprowadzono jedną z dziewięciu planowanych ww. inicjatyw społecznych).

Cel szczegółowy 3.2 „Poprawa dostępności oferty kulturalnej na obszarze LSR” - budżet 700,0 tys. zł, przyznano pomoc w wysokości 147,5 tys. zł⁷⁴ z przeznaczeniem na operacje w ramach przedsięwzięcia 3.2.1. „Wsparcie podmiotów działających w sferze kultury na obszarze LSR poprzez dofinansowanie zakupu wyposażenia i organizacji wydarzeń kulturalnych”. Plan wykonano w 21,1 %, podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wynosił 13,9 % (realizacja 97,5 tys. zł). W aspekcie rzeczowym, osiągnięto wskaźnik produktu w 44,5 % (tj. przyznano

⁷⁰ tj. 122,7 % w odniesieniu do stanu na 31.12.2017 r. (769,6 tys. zł)

⁷¹ w 2017 r. podpisano jedną umowę (nabór 7/2017) a jeden wniosek z naboru 1/2018 jest w trakcie weryfikacji.

⁷² w 2017 r. nie przyznawano pomocy w ramach ww. przedsięwzięcia

⁷³ tj. 400,0 % w odniesieniu do stanu na 31.12.2017 r. (50,0 tys. zł)

⁷⁴ tj. 151,3 % w odniesieniu do stanu na 31.12.2017 r. (97,5 tys. zł)

pomoc finansową dla trzech ww. podmiotów z zaplanowanych dziewięciu), podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wyniósł 14,3 % (dla dwóch podmiotów).

Cel szczegółowy 3.3 „Zachowanie dziedzictwa kulturowego obszaru LGD” - budżet 250,0 tys. zł, przyznano pomoc w wysokości 146,4 tys. zł⁷⁵ z przeznaczeniem na operacje w ramach przedsięwzięcia 3.3.1. „Wsparcie zachowania dziedzictwa kulturowego na obszarze LSR przez kultywowanie zwyczajów, renowację i ochronę obiektów zabytkowych”. Plan wykonano w 58,6 %, podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wyniósł 20,0 % (realizacja 50,0 tys. zł). W aspekcie rzeczowym, osiągnięto wskaźnik produktu w 60,0 % (tj. przyznano pomoc finansową dla trzech z dziewięciu zaplanowanych ww. operacji), podczas gdy na koniec 2017 r. wskaźnik ten wyniósł 20 % (dla jednej operacji).

Łącznie, wg. stanu na 15.05.2018 r., ZWM podpisał z wnioskodawcami LGD umowy w zakresie realizacji 15 operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa, pięciu operacji dotyczących rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa, oraz utworzenia 33 miejsc pracy, w tym 15 w odniesieniu do wniosków dotyczących podjęcia działalności gospodarczej i 18 - rozwoju działalności gospodarczej.

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 380-397 i 496)

3.4 Według stanu na koniec 2017 r. LGD w każdym z realizowanych przedsięwzięć osiągnęło co najmniej 40% poziomu każdego ze wskaźników produktu, które zostały przewidziane do realizacji w LSR w latach 2016-2018, za wyjątkiem przedsięwzięcia 2.2.1. „Wsparcie kampanii informacyjno-promocyjnych”. Plan w aspekcie finansowym i rzeczowym zrealizowano w 22,2%⁷⁶ (przeprowadzono jedną z planowanych dziewięciu kampanii promocyjnych).

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 404-409 i 496)

Dyrektor Biura LGD wyjaśniła, że *LGD podjęła działania zaradcze ogłaszając kolejny raz nabór wniosków w ramach ww. przedsięwzięcia w terminie od 25 czerwca 2018 r. do 10 lipca 2018 r. Zatem ryzyko nieosiągnięcia 40% wartości wskaźnika zostało znacząco ograniczone, tym bardziej, iż w trakcie doradztwa i szkoleń prowadzonych obecnie są podmioty zainteresowane złożeniem konkretnych projektów na ww. przedsięwzięcie.*

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 407-409 i 496)

W 2017 r. z przewidzianych do wykorzystania środków na wsparcie wniosków beneficjentów (6.250,0 tys. zł) wybrano wnioski na łączną kwotę 4 825,6 tys. zł (77,2%), natomiast umowy podpisano na kwotę 4 045,9 tys. zł (83,8%). Do wykorzystania pozostało 2 164,7 tys. zł⁷⁷. W ramach tej kwoty do 15 maja 2018 r. wykorzystano 998,3 tys. zł (46,1%), natomiast na czerwiec 2018 r. planowany jest nabór wniosków na kwotę 1 074,1 tys. zł. (łącznie 2 072,4 tys. zł). Do wykorzystania na 2019 r. pozostanie kwota 92,3 tys. zł.

Na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy w ramach LSR w latach 2016-2018, według danych na koniec 2017 r., wykorzystano 52,8% środków finansowych przeznaczonych na ten cel (1 532,3 tys. zł), a na dzień 15.05.2018 r. 83,0 % ww. limitu środków (2 407,6 tys. zł).

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 363-396 i 478-496)

W ocenie LGD, na obecnym etapie wdrażania LSR zaplanowane do osiągnięcia w pierwszym kamieniu milowym cele i wskaźniki ich realizacji wydają się nie być zagrożone - w związku z czym, nie istnieje ryzyko obniżenia kwoty środków

⁷⁵ tj. 292,8 % w odniesieniu do stanu na 31.12.2017 r. (50,0 tys. zł)

⁷⁶ w 2017 r. podpisano jedną umowę (nabór 7/2017) a jeden wniosek z naboru 1/2018 jest w trakcie weryfikacji.

⁷⁷ z przeprowadzonych w 2017 naborów pozostało do wykorzystania 1 424,4 tys. zł, przy czym jeden beneficjent zrezygnował z podpisania umowy na kwotę 740,3 tys. zł, co w efekcie spowodowało, że kwota do wykorzystania na koniec 2017 r. wyniosła 2 164,7 tys. zł.

finansowych na realizację LSR. Ponadto, Samorząd Województwa do maja 2018 r. zawarł wszystkie umowy z naborów przeprowadzonych przez LGD w 2017 r., jednocześnie widoczne jest duże przyspieszenie tempa oceny wniosków o przyznanie pomocy w ramach naborów, które zostały przekazane w 2018 roku. Umowa ramowa wprawdzie przewiduje możliwość podwyższenia środków na realizację LSR, tym niemniej działania LGD będą ukierunkowane głównie na osiągnięcie zakładanych w umowie ramowej minimumów, niż na osiągnięcie maksimumów, które potencjalnie pozwolą na uzyskanie dodatkowej premii.

(dowód: akta kontroli, tom 2 str 407i 496)

3.5 Dyrektor Biura LGD Stowarzyszenie „Między Wisłą a Kampinosem” wyjaśniła, że Mazowiecki Urząd Wojewódzki nie przekazywał do LGD żadnej dokumentacji dotyczącej sporządzonej przez Zarząd Województwa Mazowieckiego oceny efektywności realizacji LSR oraz ewentualnych zaleceń programu naprawczego.

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 410 i 496)

3.6 W badanym okresie Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego przeprowadził jedną kontrolę dotyczącą prawidłowości wykonywania umowy ramowej w zakresie weryfikacji zobowiązań LGD wynikających z § 5 ww. umowy. Kontrola dotyczyła: funkcjonowania Biura LGD⁷⁸, realizowanego doradztwa (w tym prowadzenia ewidencji) oraz oceny jego efektywności, rozpowszechniania informacji o zasadach przyznawania pomocy w ramach LSR i oceny stopnia zadowolenia z ww. działań oraz zapewnienia nieograniczonego i swobodnego dostępu do członkostwa w LGD. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie⁷⁹. Nie stwierdzono, aby LGD kontrolowane było w powyższym zakresie przez inne jednostki kontrolne (w tym NIK).

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 128-138, tom 2 str. 496)

3.7 W umowie ramowej, w związku z realizacją inicjatywy LEADER w ramach PROW 2014 – 2020 LGD przyznano środki finansowe w łącznej wysokości 2.385,0 tys. zł. W dniu 20 lipca 2016 r. UM zawarł z LGD umowę o przyznaniu pomocy⁸⁰ na mocy której, Stowarzyszenie otrzymało w ramach wyprzedzającego finansowania kosztów realizacji ww. przedsięwzięcia 867,4 tys. zł (§ 4 pkt.7), którą to kwotę przekazano w dniu 2 sierpnia 2016 r. na wyodrębniony rachunek bankowy LGD założony w Mazowieckim Banku Spółdzielczym. Dla przekazanych środków w księgowości LGD utworzono oddzielną ewidencję księgową⁸¹. Zgodnie z § 5 umowy LGD zobowiązała się m.in. do pokrywania z ww. rachunku bieżących kosztów działań związanych z realizacją zadań określonych w ww. umowie ramowej. Rozliczenie ww. kosztów powinno nastąpić w formie złożenia w UM wniosków o płatność (§ 7 ww. umowy).

Według stanu na 31 marca 2018 r. ze środków otrzymanych w ramach finansowania wyprzedzającego (867,4 tys. zł) LGD poniosła koszty w łącznej wysokości 570,8 tys. zł (65,8%), w tym: w 2016 r. 187,8 tys. zł (21,6%), w 2017 r. 327,6 tys. zł (37,8%) i do 31 marca 2018 r. 55,5 tys. zł (6,4%). Struktura kosztów przedstawiała się następująco:

- wynagrodzenia dla pracowników oraz pochodne – 282,7 tys. zł (tj. 49,5 %) ⁸²,

⁷⁸ W tym: respektowania Regulaminu pracy, zatrudniania pracowników, wyposażenia Biura LGD, czasu i warunków pracy Biura, zamieszczenia na tablicy ogłoszeń informacji o godzinach pracy, przechowywania dokumentacji, dostępu do informacji publicznej, skarg na działalność biura (nie stwierdzono), oraz organizacji szkoleń pracowników (w odniesieniu do planu szkoleń).

⁷⁹ Zespół Kontrolny UM przekazał jednostce wypełnioną Kartę Kontrolną bez sporządzenia protokołu pokontrolnego z określeniem ewentualnych nieprawidłowości i wniosków pokontrolnych. Na przekazanej LGD karcie kontroli w rubryce „wynik kontroli” we wszystkich pozycjach odznaczono odpowiedzi „Tak”.

⁸⁰ Umowa Nr 00029-6937-UM0700025/16

⁸¹ Założono konto 400 – 7-1 „Wyprzedzające finansowanie – MBS” a pozostałe konta kosztowe związane z wyprzedzającym finansowaniem oznaczono wyznacznikiem „7-1”.

⁸² Wynagrodzenia pracowników Biura były również wypłacane w ramach inicjatywy LEADER, za wyjątkiem czterech pracowników, których wynagrodzenia finansowane były ze środków urzędu pracy i ze środków statutowych LGD. Refundacja wynagrodzeń z urzędu pracy ewidencjonowana była na koncie statutowym LGD, natomiast w części wypłacanej

- prowadzenie i utrzymanie Biura LGD – 91,7 tys. zł (tj. 16,0 %), w tym:
  - koszt tablicy informacyjnej – 0,2 tys. zł
  - podróże służbowe (pracowników Biura, członków organów LGD) – 5,2 tys. zł,
  - utrzymanie, prowadzenie i zmiany na stronie internetowej LGD – 4,9 tys. zł⁸³,
- szkolenia pracowników i członków organu decyzyjnego – 6,8 tys. zł (tj. 1,2 %),
- pozostałe koszty – 111,8 tys. zł (tj. 19,7%)⁸⁴, w tym:
  - wynagrodzenia członków Rady – 21,9 tys. zł (tj. 19,6%),
  - wynagrodzenia Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej – 1,5 tys. zł (tj. 1,3 %),
  - wynagrodzenia członków Zarządu LGD – 88,4 tys. zł (tj. 79,1 %),
- Aktywizacja – Plan komunikacji – 77,8 tys. zł (tj. 13,6 %).

Wydatki te mieściły się w katalogu określonym w art. 35 ust. 1 lit. d) rozporządzenia 1303/2013. Szczegółowa analiza wykazała, że dokonywano ich z zastosowaniem zasady gospodarności, o której mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸⁵.

Zgodnie z załącznikiem do ww. umowy o przyznaniu pomocy, pierwszy wniosek o płatność LGD powinna przekazać do UM w styczniu 2018 r. Z uwagi jednak na brak realizacji umów zawartych z beneficjentami na wniosek z dnia 20 września 2017 r. ZWM wyraził zgodę na przesunięcie tego terminu na styczeń 2019 r.

(dowód: akta kontroli, tom 1 str. 139-156 i 427-451, tom 2 str. 429-430, 462-463 i 478-496)

Oprócz działań związanych z realizacją umowy ramowej finansowanych z PROW, stanowiących 90% zakresu działalności LGD, Stowarzyszenie podejmuje również działania finansowane z własnych środków statutowych związane z realizacją LSR, głównie z wypracowaniem marki lokalnej i strategii jej promocji⁸⁶.

(dowód: akta kontroli, tom 2 str. 475 i 496)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości w kontrolowanej działalności, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

ze środków LGD wynagrodzenia te były następnie przeksięgowywane na konto wydatków LGD związanych z realizacją PROW 2014 – 2020.

⁸³ LGD nie ponosiło kosztów organizacji lokalnych wydarzeń, imprez, konkursów, festynów i spotkań z lokalną społecznością, ponieważ ww. działania nie zostały ujęte w LSR. Działania w zakresie organizacji szkoleń, spotkań, wyjazdów studyjno – szkoleniowych itp. przede wszystkim dla społeczności lokalnej, potencjalnych beneficjentów (z udziałem przedstawicieli organów LGD i pracowników Biura finansowane były ze środków statutowych. LGD nie ponosiła też kosztów związanych z utrzymaniem rachunku bankowego, opłat bankowych i przelewów – ponieważ ww. koszty nie są uwzględnione w umowie rachunku bankowego.

⁸⁴ Członkowie kadry zarządzającej oraz Rady LGD pobierali wynagrodzenia za pracę związaną z realizacją LSR w ramach inicjatywy LEADER na podstawie umów cywilnoprawnych płatnych ze środków pochodzących z finansowania wyprzedzającego, w wysokości zgodnej z uchwałą Nr WZ/8/16 Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzeń dla Zarządu, Rady i członka organu kontroli wewnętrznej Stowarzyszenia „Między Wisłą a Kampinosem”

⁸⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 2077, ze zm.

⁸⁶ polegające na wypracowaniu marki lokalnej i strategii jej promocji, wzmocnieniu atrakcyjności turystycznej obszaru LSR, rozwoju potencjału społecznego oferty kulturalnej i zachowaniu dziedzictwa lokalnego na obszarze LSR, oraz poprawie dostępności oferty kulturalnej na obszarze LSR.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸⁷ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia .... czerwca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Krzysztof Matyjasiak
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis

---

⁸⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.